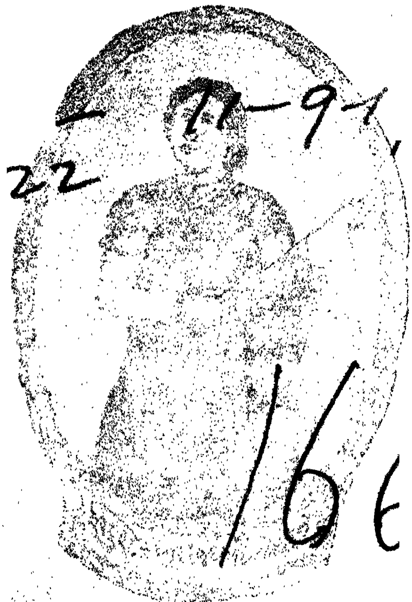
ડીવ પત્રિકામાળા.

સ્વરાજ-ડંકાર.



ગાંડીવ સાહિત્ય મંદિર—સુરત.

ગાંઠિયાપુરાણ

— માટે —

[illegible]

સ્વરાજ-ટંકાર.

સ્વરાજ્યપ્રેમની ભભૂકતી, રાત બાણના ટંકાર
ગૂંથી કે આરે, નેમ હૃદયને રાચતી એવી કવિતાઓ.

સ્વરાજ્ય-ટંકાર.

સાંભળો સ્વરાજ્યનો ટંકાર
ગુંજાવે ધરણી અપરંપાર,
થાય શુભ સ્વરાજ્યનો ટંકાર-સાંભળો.
ભાગરથિને પવિત્ર તટથી સ્વરાજ્યના ભણકાર,
અખિલ હિન્દમાં ચારે બાજુ ગાજે જયજયકાર.
થાય એ સ્વરાજ્યનો ટંકાર-સાંભળો.
જાગજો હિન્દ તણાં નરનાર
છોડજો અન્ય બધાય વિચાર
કરો આમ સ્વરાજ્યનો નિરધાર — સાંભળો

પ્રથમાવૃત્તિ ૧૦૦૦.

પ્રગટ કર્તા,
ગાંધી સાહિત્ય મન્દિર
ઠે. ગાંધીર-સુરત.

તે
તું
હું

હરેક કહે છે કે

મહાત્મા ગાંધીજીના પત્રો.

(ખાનગી)

વાંચવાજ જોઇએ કારણકે એમાં ઉન્નતિનો માર્ગ છે. દેશ સેવાની કુંચી છે. ડગલે ડગલે બોધ છે. આનંદ છે. ગાંધીજીની ખાનગી વાતો એમનો મનોભાવ સમજાવે છે. માતુશ્રી કસ્તુરબા પરના પત્ર વાંચવા લાયક છે.

આજેજ સાત આનાની ટિકીટ બીડજો

કારણ

તમને એના વિના નહિ ચાલે.

ગાંડીવ સાહિત્ય મન્દિર—સુરત.

સ્વરાજ-સવારી

આવે છે રે આવે છે સ્વરાજ સવારી આવે છે;
    જયનાદ ગગનમાં ગાજે છે, — સ્વરાજ્ય.

દૂર સ્વપ્ન થકી દૂર કહેવાતું
થાઓ લાયક ત્યારે જોવાનું.
    શું બાળક ચાંદો માંગે છે, — સ્વરાજ્ય.

તક આવી રાજ્ય અહીં કરવાતાં
ઇકરાર બિનાઓ ધરવા'તાં
    કાઉન્સીલ ફારસ કરવાંતાં. — સ્વરાજ્ય.

પંજાબ ખિલાફતથી ચેત્યા,
ગાંધીજી અસહકાર ચલ્યા,
    ધ્વજ લીલો લાલ ચઢાવે છે, — સ્વરાજ્ય.

નોકરશાહી હાથ પડ્યા હેઠા,
ફાંફાઓ વિધવિધ લઇ બેઠા.
    પણ નહિ ચાલે જખ મારે છે, — સ્વરાજ્ય.

હરિ ! લાજ હવે તારે હાથે,
વ્રત મોટાં લીધાં તુજ સાથે.
    બળ દે, કદી ના પાછા હઠીએ. — સ્વરાજ્ય.

સ્વરાજનો અર્થ

હોમરૂલ ! સ્વરાજને કેમ હવે સમજવું રહે,
રાજ્ય પવિત્ર આપણા હાથે અખિલ અનુભવે,
આ રાજ્ય [illegible] આપણી બધાં કામો કરે,
ઇચ્છા પ્રમાણે આપણો ઉપયોગમાં નાણું વપરે.
આંતર અરિ [illegible] પ્રજાગે, યોગ્ય રીતે [illegible]
આથી પરદેશી જન [illegible] [illegible] [illegible] દે.
ધન [illegible] આથી [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] ગુણ
પ્રજારંજિત જે [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible].
પ્રજા [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] તેની [illegible]
જેથી પ્રજાની મનમાનો
હેતુ અર્થ ફળ્યાની ધાર
સહુ અલ્લાહની [illegible] [illegible],
ભારતના જયકાર [illegible]।

સ્વરાજ્યવાદીની પ્રતિજ્ઞા.

અમે તો હિંદના બન્દા ઉઠાવ્યા નયના ઝુંડા
જુલમ અન્યાયની સામાં, અમારાં શિર છે ઉંચાં
નિતમ છો આભથી વરસે, ભલે ખંજર હૃદય ચીરે
ખવાણી ખડ્ગની પરવા. તજી છે સત્યને માટે
ગુલામો હોય જે જે તે, ગુલામી કાયદા માને
ગુલામી બેડીથી લાજિમ રહેવું જેલ મંદિરિયે
અમે તો ક્રાઇસ્ટને મન્સૂર ગૌતમ બુદ્ધના ચેલા
અડગ ગર્દન ઝુકાવિશું છુટે જ્યાં તોપના ગોળા
ઉછળતા સાત સાયર છો ભલે વડવાનળે વિંટ્યા
ઝુકાવ્યું નાવ ભરદરિયે હલેસા સત્યના સાહ્યા
બગા, શૂરવીર ગાંધીજી અમારા ધ્રુવના તારા
નજર તે પર અચળ રાખી સલામત નાવ ખેડીશું.
કદી કારાગ્રહે મરશું રીબાઇ તોય શી પરવા
રૂહાઇ સત્યના જંગે પરાજય શબ્દ ના સુણ્યા
અમારી ભસ્મથી ઉઠશે વીરોની ફોજની ફોજો
રૂધિરનાં બુંદ બુંદેથી પ્રગટશે સત્ય વીર રત્નો
અમારાં ઉગ્ર આતપથી પીગળશે પત્થરો કાળા...
હૃદય સર પ્રેમ ધારાથી બુઝવશું જગતની જ્વાળા.

સ્વદેશાભિમાન ની વાર્તા રૂ ૧-૪-૦

ખાદી-રટણ

હવે મને ખાદી નામથી નેહ લાગ્યો.
પરદેશી માલ કોનો, ક્યાંથી આવ્યોને સ્વાર્થનું સગપણ રાખે
પરદેશ નાણું ઘસડી જઇને ભારતને ચૂંસી નાંખેરે.
પરદેશી ફેશન મોંઘી પડે છે ભારત ગરીબડું થાયે;
બેકારી મોંઘવારી વધી જઇને પેટપૂરૂં ન ભરાયેરે.
મુખ્ય કરીને પરદેશી કાપડ દાટ જ હિંદનો વાળે,
ઢાકાની મલમલ સુરત મજલીન સ્વપ્નવત થઇ ભાસેરે.
હિંદનો પૈસો હિંદમાં ઇચ્છો તજી દીયો પરદેશી,
હિંદી હાજતથી કાપડ પહેરી બની જાઓ બસ ! દેશીરે.
હિંદના રૂનું સુતર કાંતીને હાથની શાળે વણાવો,
બીજું જાડું ત્યાં બોલો નહિં કાંઇ હેતેથી દેશી વધાવોરે.
સ્ત્રી પુરૂષ સૌ ખાદી પહેરીને ખાદીને આજ ખપાવો,
ખાદીમય તમ જીવન કરીને હિંદી હુન્નર ટકાવોરે.
આપણાં સાદા દેશી પોશાકે સાદાઇ શાંતિ આવે,
સાદા હૃદયની સાધુતાથી આમ સ્વરાજ્ય હિંદ શોભાવેરે.



હિન્દનું ધ્યેય — સ્વરાજ્ય

આવ્યા ઘણી નમસંગ્રામે અહીં રામોલા પ્રભુને
તમ હિત માટે રુધિરના રંગો વહાવી છે અમે
બહુ રંક છે ભારત હિન્દ તારે વિપુલ ધનઝરણાં વહ્યાં
એ વફાદારી તણાં જગ લીના આશ્ચર્યમાં ।
ગુરખા અને શિખ વીરનાં વિક્રમ તણે બહુ ગર્વથી
વદતાં અમિ મિઠાશથી છે વફાદારી હિન્દની
બદલાયું દૃષ્ટિકોણ એવું કે બન્યું શાણા બની
પણ હિન્દને આ આપણું દિલ ખોલી કો કહેતા નથી.
સેવા [illegible] બહુ [illegible] અમે [illegible] નથી આ રીતથી
જે જુની વાતો ફરીથી ઉકેલવા ઇચ્છા નથી.
પણ સાધુઓએ સંસારને [illegible]થી હમે આ માંગવું
બસ એક શુદ્ધ સ્વરાજ્ય એ છે ધ્યેય નૂતન હિન્દનું
પણ ત્યાં [illegible], [illegible] ન્યાય [illegible] તૃપ્તિ તણા
લેશું હવે નિજ આત્મબળથી સદા [illegible] સ્વામી વિશ્વનો.
અને ધ્યેય શુદ્ધ સ્વરાજ્ય અમને આત્મનૂર અપાવશે
ને હિન્દ જગમાં ગાજશે જો સત્યનો દાવો હશે.

સ્વરાજવાદીની પ્રતિજ્ઞા

હવેથી હમેશ માત્ર શુદ્ધ રેંટીઆના સૂતરનું હાથ વણાટનું કાપડ વાપરીશ. રોજ મારી શક્તિ પ્રમાણે સૂતર કાંતીશ. સ્વદેશી સંસ્થાની દરેક શાખાનો પૂરેપૂરો લાભ લઈશ. જેમ બને તેમ અન્ય વિદેશી માલનો મોહ તજી દઈશ. અંત્યજોને અસ્પૃશ્ય નહિ ગણું. દેશમાં થતી ચળવળોને માટે ફંડની જરૂર પડતાં યથાશક્તિ તેમાં મદદ આપીશ. અનાજનો તેમજ કાપડનો ખુબ કરકસરથી પોતાની મેળે ઉપયોગ કરીશ. જ્યાં સુધી સ્વરાજ્ય ન મળે ત્યાં સુધી સિગારેટો વિગેરેનો ત્યાગ કરીશ. સઘળાં મનુષ્યો મારાં ભાઈ બહેન છે એમ માની સત્ય સમતા અને દયાથી વર્તીશ. —અને માત્ર નીતિ તરીકે પણ અહિંસાનું પાલન કરીશ.

સ્વરાજ્ય વાદી.

ભારત સંતાનોનું રણગીત

અમે તો ભારતનાં સંતાન
અમારો દેશ અમારો પ્રાણ:—અમે.
અમારો ધર્મ અમારો પ્રાણ:—અમે.
સ્વતન્ત્રતા જ્યોતિ પ્રગટાવા
ભગવો ભેખ ધરીશું
સ્વાર્થ અને તન મન ધન ભોગે
સેવા શુભ કરીશું
ગજવશું હિન્દ તણા જયગાન—અમે
ભારતમાં અમ આત્મયજ્ઞની
ઝળહળ જ્યોતિ ઝળકશે
આખીયે આલમનાં પાપો
નષ્ટ જ થાશે બળશે
ફરકશે સ્વરાજ્યનાં નિશાન—અમે
અમારો દેશ અમારો પ્રાણ—અમે

ભારતનો વિજયધ્વજ

હમે આ હિંદના યોગી, ધરીશું ધ્યાન ભારતનું!
ઉડાવી ધર્મધ્વજ કરમાં, કરીશું ગાન ભારતનું!
ધરી છે શીલની શેલી, ચ્હડાવી જ્ઞાનની કફની;
વિરક્તિ દંડ શિર મેલી, ઝીલીશું તાન ભારતનું.
જલાવી કષ્ટની હોળી, ઉઠાવી ઇષ્ટની ઝોળી;
જમાવી સંતની ટોળી, ભરીશું ભાન ભારતનું.
ત્યજી છે લોકની લજ્જા, ત્યજી છે શાન્ત સુખસજ્જા;
હમારા માંસ ને મજ્જા, કર્યું કુરબાન ભારતનું.
નથી ધન માનની ઇચ્છા, નથી સંસારની વાંચ્છા.
નથી સુખ ભોગ આકાંક્ષા; ચહું સન્માન ભારતનું.
હૃદયમાં પ્રેમલય જાગી, સમાધિ લક્ષમાં લાગી;
હમે ત્યાગી–વિરાગી એ, લગાવ્યું ધ્યાન ભારતનું.
નસોમાં લોહી ભારતનું, શરીરમાં અન્ન ભારતનું;
મુખે છે ગાન ભારતનું સ્વરોમાં તાન ભારતનું.
હમારા જન્મનું સાર્થક, હમારા મોક્ષની સીડી;
હમારા સ્વર્ગને માટે, ચ્હડે વિમાન ભારતનું.
ગગનમાં નાચતો ઝુંડો, જગત્‌માં વ્યાપતું ચેતન;
ભુવનમાં જાગતો આત્મા, વિજય–નિશાન ભારતનું.

ગુણવંતો ગાંધીનો રેંટીઓ

(સુંદરભી વનમાં વસમલે, એ રાગ.)

ગુણવંતો ગાંધીનો રેંટીઓ! કંઈક વસંત મનાયો.
જેને જગત ભૂલી ગયું તે તો પાછો આણ્યો. ગુણવંતો.
રાહબર કીધે તું તો રેંટીઆ! તારી સુંદર છે ચાક,
તારા વડે મેં તો ઢાંકતા પોતે પોતાની લાજ, ગુણવંતો.
અદ્ભુત તારી આણંદ ને તારું ભલાગુણનું નામ,
લાજ તુંથી રહે રંકની તારું ઉત્તમ છે કામ,
ગુણવંતો ગાંધીનો રેંટીઓ.

— — — —

ધીરા ધીરા ચાલજે! મીઠા નીરે ગાજેરે!
રૂડો મારો રેંટીઓ રાજ! ધીરા.
એ રેંટીઆમાં હેતે ભરના [illegible]
એ તારે તારે ભર્યું આનંદ ઉદાર રે! ધીરા.
(સાખી) ચાક ફરી ફરતાં રૂડા ઉન્નત તેમાં નાથ.
ઉજ્જવળ પ્રાણી ચાલતી ઉજ્જવળ મારા હાથ.
દુઃખો સહુ દૂર કર્યાં રે! અભયપણું ફરતો રે!
રૂડો મારો રેંટીઓ રાજ! ધીરા.

મંત્ર વંદે માતરમ્

પ્રેમથી બોલો મહાશય, શબ્દ વંદે માતરમ્.
આ જીવનનો એજ આશય ....
એ બહુ હિંદુ મુસલમીન પારસી ને જૈનનો
શિખ ખ્રિસ્તી યાહુદીનો ધર્મ વંદે માતરમ્
એ ગીતા ને વેદ કે કુરાન બાઇબલ એજ છે
એ અવસ્તા ગ્રંથસાહેબ મર્મ – વંદે માતરમ્
એજ ઈશ્વર એ જીનેશ્વર એ અલ્લાહો અહુરમઝદ
ગૉડ ગુરુસાહેબ એ બહુ, નામ વંદે માતરમ્
મંદિરો મસ્જીદ અગિયારી અને ઉપાસરા
ચર્ચ ગુરુદ્વારા ધરમના ધામ વંદે માતરમ્
બાપુજીના મંત્ર એ કરમા વળી નીશાનીના
બંદગી ઈશ્વર ભજનનાં સુર વંદે માતરમ્
હાથકડી હાથે પડે કે પાયમાં જંજીર હો
લાલ લેને આપી કરીશું ગાન વંદે માતરમ્
ફાંસી કેરે માંચડે ચડવું કદિ અમને પડે,
ધન્ય હો તે સમય ધરીશું ધ્યાન વંદે માતરમ્
નિર્ભય બની જયઘોષ ડંકા જય તણો વગડાવીને
ગગન ભેદી સ્વરથી ગાઈશું મંત્ર વંદે માતરમ્

હિંદની લુંટ

હિન્દ માતાને જખ્મો લાગી છે, શું કહું વીરા વારંવાર;
હારમોનીયમ વાજાં લુંટે, સાત લાખ ચાળીસ હજાર.
ટાઈપ રાઈટર સાત લાખને ચોસઠ હજારને હરતા;
ચપ્પુ કાતરો સાત લાખને અડસઠ હજાર ઘરે કરતા.
બાર લાખને હજાર ચૌદ તો ટોપી ધુતે દર સાલે;
વીસ લાખ પેટંટ દવાઓ દેશી આવી ઘર ઘાલે;
સવા બાવીસ લાખ રૂપીઆ સાયકલના દેશોથી જાય.
તેવીસ લાખને સોળ હજારની બંગડી આવે ભારતમાંય.
એકત્રીસ લાખ રમકડાં ખાતે રડે હિંદ માડી ચોધાર;
છત્રી લેતી લાખ એકત્રીસ સાઠ અને વળી નવ હજાર.
તેત્રીસ લાખનું દુધ બનાવટી પાંત્રીસ લાખના બીસ્કીટ ખાય;
સાડી સાડત્રીસ લાખ બુટમાં રૂપીઆ હિંદ તણાતો જાય.
સાડી તેંતાળીસ લાખ તણી ખાવાની ચીજો આવે દેશ,
દેશ ભીખારી થયો આપણો મુખમાં મ્હાલે છે પરદેશ.
રંગ લેતા પીસ્તાળીસ લાખને વધુ જુઓ ત્રેસઠ હજાર.
ક્યાં જઈ રડીએ દુઃખડાં દીલનાં ઝાળ ઉઠે છે મન મોઝાર
છાતી બાળીને ચીરૂટ ખાય છે એંશી લાખ રૂપીઆ પૂરા;
લાખ એકાણું રબર ખાય છે સૂણી હવે બનજો શૂરા.
કરોડ કાચના લેમ્પ લઈ લે શું કહું કથની દુઃખની હાય
હાય- કરોડને વળી લાખ ૨૯ મોટર ગાડીના તો જાય
મોજાં દીવાસળી દેશે આવે છે કરોડ એક આડત્રીસ લાખ
ત્રણ કરોડની આવે સ્ટેશનરી હિંદીઓ ચોળે છે રાખ

સત્યાગ્રહ

ચાર આનાની ટિકિટ બીડો.
ગાંડીવ સાહિત્ય મંદિર સુરત.

અઢી ક્રોડ કાપડ રેશમનું ખાય મઝાથી ભારત માય.
ત્રણ ક્રોડને લાખ એકાણું રસાયનીક પદાર્થો ખાય.
ખાંડ દેશની બહાર ધકેલે સોળ કરોડ એકસઠ હજાર;
ધર્મ અને વળી ધન લૂટે છે સુણજો વીરા વારંવાર.
કરોડ એકત્રીસ મીલ તણા, યંત્રો પરદેશે ખેંચી જાય
દેશ ભીખારી થયો ભાઈઓ વિચાર કરો ઉંડા મન માંય.
સાઠ ક્રોડ પરદેશી કાપડ ખાય દેશને મારીને
દુઃખી કર્યાં દેશી બંધુને શૉખ મોહ વધારીને
વિચાર કરીને માટે વીરા પરદેશી કાપડ ત્યાગો
પ્રભુ અવતર્યાં ગાંધીજીમાં મર્દ બની કામે લાગો

તમારા

ઘરની શોભા

સમાં

પુસ્તકો.

હિંદની હાલત	૧-૦-૦
રાજપૂતવીરરસકથા	૦-૧૦-૦
આસામ પર હલ્લો	૧-૪-૦
પ્રમોદા	૧-૪-૦

દરેકનું પૂંઠું પાકું સુશોભિત છે. દરેકનું ટપાલ ખર્ચ જુદું. આ. ૦-૪ ગણો,

ગાંડીવ સાહિત્ય મંદિર,

૧૮૦ ચોટા બજાર—સુરત.

મુદ્રક અને પ્રકાશક :— નટવરલાલ મૂળચંદ વીમાવાળા.
ગાંડીવ મુદ્રણાલય, ડેળાંપીઠ સુરત.

આ ટાઇટલ શ્રી 'ગાંડીવ વિજય' પ્રેસમાં છાપ્યું. બરાનપુરી ભાગળ